

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-2259-6172

ข่าวจากหนังสือพิมพ์โพสทูเดย์ ฉบับประจำวันที่ 13 เดือนมกราคม พ.ศ.2561 หน้า 8-10 มูลค่าข่าว 877,536.-

ส่วนวิเคราะห์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

Talk

เรื่อง : อัคร เวสันทีเย/กนิษฐพงษ์ ไบบุญ

สุดยอดครูรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้าม 'จิรัฏฐ์ แจ่มสว่าง' ผู้ชี้ทางให้เด็กไทย

“บอกเลยว่าเป็นรางวัลที่สูงที่สุดเท่าที่ครูคนหนึ่งจะได้รับ เพราะฉะนั้นทุกคนที่ได้ตรงนี้ทุกคนภูมิใจ เพราะอย่างน้อยในการทำงานของเรามีคนมองเห็น” จิรัฏฐ์ บอกด้วยความปลื้มปิติ

ว่าจากอันหนักแน่นของ จิรัฏฐ์

แจ่มสว่าง ครูในวัย 60 ปี ที่เพิ่งเกษียณอายุราชการเมื่อเดือน ต.ค.ที่ผ่านมา ครูไทยเพียงคนเดียวที่ได้รับรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี ครั้งที่ 2 ปี 2560 จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานรางวัลแก่ครูผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงให้ชีวิตศิษย์และมีคุณูปการต่อวงการศึกษ ประเทศ

ละ 1 ท่าน จาก 11 ประเทศในภูมิภาคอาเซียน จิรัฏฐ์ อัครเวสันทีเย ครูในวัยเกษียณที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนนทบุรี จนนทบุรี เขาเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลบุกเบิกให้มีหลักสูตรการสอนไอซีทีในโรงเรียน เพื่อเปิดโลกกว้างแก่นักเรียนให้เข้าถึงข้อมูลความรู้ขนาดใหญ่บนคอมพิวเตอร์เรียนมาตั้งแต่ปี 2528 และนำเทคโนโลยี

ทุนยนต์ที่เข้ามามีบทบาทสำคัญของโลก
อนาคตมาร่วมจัดการเรียนรู้ให้นักเรียน
พัฒนานวัตกรรมจนชนะการประกวด
ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

จุดเปลี่ยนจากการสอนพลศึกษา
สอนไอซีที เกิดจากการดูงานที่ประเทศ
ญี่ปุ่นเมื่อ 32 ปีที่แล้ว ซึ่งได้เห็นการใช้
ไอซีทีในชีวิตประจำวันแม้กระทั่งชาวนา
จึงมองว่าหากนำไอซีทีมาใช้ในการเรียน
การสอนในประเทศไทยจะกระตุ้นการ
เรียนรู้ได้มากขึ้น จึงหันมาพัฒนาความรู้
ทางไอซีทีอย่างต่อเนื่องเพื่อเปิดโลก
กว้างการเรียนรู้ให้กับลูกศิษย์

จิรัฐ เป็นครูผู้ให้ออกาสและมีความ
รักลูกศิษย์ โดยดึงนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
ให้หันมาสนใจการเรียนโดยใช้เทคโนโลยี
ทุนยนต์ เพื่อฝึกฝนทักษะการเรียนรู้
ระเบียบวินัย ความอดทน และการทำงาน
เป็นทีม เป็นครูผู้ทุ่มเทเวลาและกำลัง
ทรัพย์ส่วนตัวในการส่งเสริมนักเรียนทำ
กิจกรรมนอกเวลาอย่างสม่ำเสมอ

“สิ่งที่ทำให้ผมเป็นครูและอยู่ยาวมา
ถึงทุกวันนี้คือ ทุนภูมิพล ซึ่งเป็นทุนที่
ไม่มีเงื่อนไข ไม่มีข้อผูกมัด แต่เป็นทุนที่
สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้รับทุนเกิดสำนึก
ที่จะตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน เป็นการ
ใช้หนี้ทุนที่ไม่มีวันสิ้นสุด จึงขอเป็นครู
ที่ดี ขยันเรียนรู้ นำความรู้ใหม่มาพัฒนา
ส่งเสริมนักเรียนในทุกด้านจนกว่าจะ
หมดแรง”

ความยากจนไม่เป็น อุปสรรค

จิรัฐ เล่าย้อนให้ฟังถึงชีวิตวัยเด็ก
ของเขาเริ่มต้นจากการที่มีฐานะยากจน มี
ปัญหาครอบครัว และใช้ชีวิตแบบค่อนข้าง
รุ่มรวย เรียกได้ว่าค่าโหนอนนั้น ซึ่งขณะ
นั้นกำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนสวนกุหลาบ

“ สิ่งที่ทำให้ผมเป็นครู
และอยู่ยาวมาถึงทุกวันนี้
คือ ทุนภูมิพล ซึ่งเป็น
ทุนที่ไม่มีเงื่อนไข ไม่มีข้อ
ผูกมัด แต่เป็นทุนที่สร้าง
แรงบันดาลใจให้ผู้รับทุนเกิด
สำนึกที่จะตอบแทนบุญคุณ
แผ่นดิน ”

วิทยาลัย (ส.ก.) แต่แล้วก็ได้ไปอาศัย
กินนอนอยู่ที่สำนักดาบพุทโธสวรรค์เสมือน
เป็นบ้านของตนเอง จึงทำให้กลายเป็น
ครูสอนพันดาบตั้งแต่ตอนสมัยเรียนชั้น
มัธยมฯ เพราะว่าเรียนพันดาบที่นั่นแล้ว
นำมาสอนเพื่อน ๆ จนกลายเป็นอาชีพ
ที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ จึงโดนปลุกฝัง
ความเป็นครูมาตั้งแต่ตอนนั้นโดยที่ไม่รู้ตัว

หลังจากสอนอยู่ได้ไม่นาน ในปี 2518
สำนักดาบฯ จึงบรรจุให้เป็นครูด้วยวุฒิ
ม.ศ.3 ซึ่งในสมัยนั้นสามารถทำได้ ก่อน
จะถูกส่งให้ไปสอนตามโรงเรียนเอกชน
ต่าง ๆ ในวิชาพลศึกษาที่เป็นวิชาพันดาบ
จิริรัฐ เล่าต่อว่า เมื่อมีอาชีพแล้ว แน่แน่นอนว่า
การทำงานขณะที่ยังเรียนย่อมทำให้เกิด
ข้อโม้เรียนไม่พอ แต่โชคดีที่ครูในสมัยนั้น
เข้าใจและมอบโอกาสให้เสมอทั้งตอน
มัธยมฯ และมหาวิทยาลัย

“ผมไม่ทำงาน ชาติเรียนบ่อย จน
กระทั่งครูเห็นว่าเราขาดบ่อย เลยต้องไป
ต่อรองกับครูว่าเราขาดเรียน เพราะว่าเรา
ไปทำงาน ถ้าไม่ให้เราทำงานเราก็ไม่มี
ปัญญาเรียน ครูก็ยอมแต่มีเงื่อนไขคือ งาน
ต้องส่ง สอบต้องเข้า ครูสมัยก่อนไม่เช็ก
เวลาถ้าเข้าไม่ถึง 80% ไม่มีสิทธิสอบ
อะไรทำนองนั้น เราคุยกันได้ ครูสมัยนี้
ก็คุยได้ถ้าเด็กไม่เกเร

โดยส่วนตัวผมไม่ได้เกเร แต่เราขาด
เรียนเสมือนเกเรเพราะเราต้องประกอบ
อาชีพ ครูสมัยนี้ชอบว่ามองเด็กที่ขาดเรียน
ไปคือไม่เคารพชั่วโมงของเขา แบบนั้นคือ
ไม่ถามเด็ก ผมเคยโดนแบบนี้ตอนสมัย
ปริญญาตรี ผมโดนรองคณบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยเรียกเข้าพบ เพราะขาดเรียน
บ่อย ครั้งนั้นถ้าเขาตราหน้าว่าผมขาดเรียน
บ่อยแล้วไล่ออก เขาทำได้นะ แต่เขาถามว่า
หายไปไหนมา เราก็บอกว่าต้องทำงาน
หาเงิน ถ้ามหาวิทยาลัยไม่ยอมก็จบ แต่
โชคดีที่เขาเข้าใจ”

นอกจากนี้ ขณะที่เรียนระดับ
อุดมศึกษา จิริรัฐ ยังได้ทุนภูมิพลที่ช่วยให้
เขาสามารถมาตั้งฟาร์มได้ เพราะเป็นทุน

ที่ไม่มีข้อผูกมัด ไม่มีเงื่อนไข เป็นทุนที่ทำ
ให้เกิดความสำนึกแล้วชดใช้เอง จึง
เกิดจุดเปลี่ยนอยากเป็นครูมาจนทุกวันนี้

จาก “ครูพล” สู่ “ครูไอซีที”

จิริรัฐ เริ่มต้นด้วยการเป็นครูสอน
พลศึกษา หลังจากจบปริญญาตรีที่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเข้าสอน
ที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนนทบุรี

ต่อมาในปี 2528 มีโอกาสได้ไปดูงาน
ที่ประเทศญี่ปุ่นเปิดโลกทัศน์ทางด้าน
เทคโนโลยี จึงตระหนักว่าเด็กไทย
จำเป็นต้องรู้เทคโนโลยี จึงอยากให้
เกิดคอมพิวเตอร์ในโรงเรียน

“ปี 2528 คอมพิวเตอร์ในมหาวิทยาลัย
มีแค่บางที่ แต่ในโรงเรียนมัธยมฯ แทบ
ไม่ต้องหาเลย ประเทศญี่ปุ่นในปี 2528
แม้กระทั่งชาวบ้านยังใช้คอมพิวเตอร์ ใช้
อินเทอร์เน็ต โปรแกรมต่าง ๆ เพื่อคำนวณ
หาความน่าจะเป็นในการปลูกข้าวในแต่ละ
ปี เก็บไว้เป็นฐานข้อมูล รถไฟฟ้ามีราว
10 สาย ขณะนั้นบ้านเรายังแทบไม่รู้จัก
ตอนนั้นเลยมองว่าเด็กไทยต้องรู้เทคโนโลยี
ไม่รู้ไม่ได้แล้ว” ครูจิริรัฐ เล่า

แม้ว่าจะมีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียน
แต่ความยากลำบากขณะนั้น คือครูใน
โรงเรียนไม่มีความรู้ในด้านเทคโนโลยี
จิริรัฐ เล่าว่า ตนเองมีความรู้ด้านไอซีที
เป็นศูนย์หรือติดลบเลยก็ว่าได้ แต่ด้วย
ภาระหน้าที่และความตั้งใจที่อยากให้
เด็กได้รู้จักไอซีทีจึงออกอบรม ค้นคว้า
หาความรู้อย่างเข้มข้นเพื่อให้ได้มาซึ่ง
ความเข้าใจ

นอกจากนี้ ยังเข้าไปเรียนที่สถาบัน
เทคโนโลยีแห่งเอเชีย (Asian Institute
of Technology) หรือ AIT เรียนรู้
กระบวนการจัดการ เทคโนโลยี รวมถึง
วิทยาศาสตร์ แม้จะเป็นครูก็ต้องหาความรู้
อยู่ตลอดเวลาเพื่อให้สามารถชี้แนะเด็กได้
ครูทุกคนมีกระบวนการคิดและวิธี
การสอนที่แตกต่างกัน จิริรัฐเป็นอีกหนึ่ง

ท่านที่มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ ย้อนกลับไป
ถึงเมื่อครั้งที่ได้รับพระราชทานปริญญา
บัตรจากพระหัตถ์ของพระบาทสมเด็จพระ
พระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรม
นาถบพิตร หรือในหลวง รัชกาลที่ 9 พร้อม
พระบรมราโชวาทที่ว่าวัตถุประสงค์ของ
การศึกษา คือเพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้
เพื่อให้มีอาชีพและเป็นคนดี แล้วย้อนมา
ทำประโยชน์ให้กับบ้านเมืองตามฐานะ
ทำให้จิริรัฐยึดหลักตรงนี้เป็นประเด็น
สำคัญตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

“ทำอย่างไรก็ได้ให้เด็กของเราไป
ประกอบอาชีพได้และเป็นคนดีของสังคม
ไม่ว่าหลักสูตรจะเปลี่ยนแปลงอย่างไร ผม

ก็ใช้กระบวนการนี้ เพราะฉะนั้นวัตถุประสงค์
จะตั้งไว้อย่างไร ดีกว่าเราก็จะไปถึงเอง ใช้หลักนี้
มาตลอด 30 ปี ผมใช้ 3 ข้อนี้ผนวกกับหัวใจ
ของสิ่งที่กำลังจะทำ

ถ้าจะสอนอะไรให้เด็กถึงหัวใจของสิ่งที่
เราจะสอน ถ้าเราจะสอนพลະหัวใจของพลະ
คืออะไร คือการออกกำลังกาย เพราะฉะนั้น
ถ้าครูตีบทแตกเอาหัวใจของวิชาเป็นหลักก่อน
เด็กทั้งห้องเราสอนด้วยหัวใจ เด็กทั้งหมดสอน
ด้วยเรื่องเดียวกัน แต่เมื่อสอนแล้วพบว่า
เด็กกลุ่มหนึ่งเก่ง เราค่อยเสริมให้เขาเป็นเลิศ
เอาหัวใจเป็นรองเอาอาชีพเป็นหลัก

ผมเคยสอนลีลาแล้วเด็กคนหนึ่งบอก
เดินรำไม่ได้ แต่อยากอยู่ในห้องกับเพื่อน จึงให้
เปิดเพลงแล้วบอกให้เขามือกเปิดให้ตรงจังหวะ
ปัจจุบันก็ทำอาชีพคล้าย ๆ ใจ สามารถหาเงินได้
แต่หากวันนั้นผมบังคับให้เดินเขาคงตกวิชานี้
ไปเลย ผมเป็นคนที่อยู่ในภาวะเปียบ เขาว่าไง
เราก็ทำตามนั้น แต่ไม่มีกรอบ เดินทะเล่ถูกรอบ
ไปพร้อมกับเด็ก ประดูทุกประตูต้องมีทางออก
ไม่ใช่ว่าออกไม่ได้

เวลาเด็กมาหาหรืออย่าตอบว่า ไม่ใช่ ไม่ใช่
ผิด ต้องหาทางให้มันทำได้ ครูต้องหาทางเลือก
ให้กับเด็ก ผมให้ทางเลือกกับเด็กไม่บอกถูก
หรือผิด การประเมินแบบถูกกับผิดมันประเมิน
ได้ในทางวิชาการ แต่ในทางการดำเนินชีวิต
มันใช้ไม่ได้”

“ ถ้าจะสอนอะไรให้บ๊องถึง หัวใจของสิ่งที่เราจะสอน ถ้าเราจะสอนพละหัวใจของพละ คืออะไร คือการออกกำลัง กาย เพราะฉะนั้นถ้าครูตีบทแตก เอาหัวใจของวิชาเป็นหลักก่อน เด็กทั้งห้องเราสอนด้วย หัวใจ ”

เด็กไทยเก่งไอซีทีแต่ถูกปิดกั้น

นอกจากนี้ จิรัฐริ ยังมียุทธวิธีการสอนที่ทำให้ เด็กรู้จักคุณค่าของกันและกัน โดยมักจะให้ เด็กเก่งและเด็กอ่อนทำงานร่วมกัน ซึ่งให้ เหตุผลว่าในทีมทีมหนึ่งจำเป็นต้องมีคนเก่ง ในแต่ละศาสตร์ แล้วมาผนวกรวมกันจะทำให้ สามารถเกิดความหลากหลายทางความคิด

ยกตัวอย่าง นาย ก. เขียนแผนวงจรได้ดี ออกแบบได้เยี่ยม แต่ไม่สามารถลงมือทำเองได้ ขณะที่นาย ข. ออกแบบไม่เก่งแต่หากเป็นเรื่อง การลงมือทำ การใช้แรงเขาสามารถทำได้ดี คล้ายกับการตั้งทีมฟุตบอลเลยก็ว่าได้

“ผมมีลูกศิษย์คนหนึ่ง เขาเรียนได้ 2.00 ถามว่าที่ไหนจะรับ แทนไม่มี ผมจึงสอนให้เขา บัณฑิตกรีซึ่งเขาทำได้ดี ลายบัณฑิตกรีเขาสวยมาก เพราะฉะนั้นแล้วผมพยายามดึงจุดเด่น ของแต่ละคนออกมา และสอนให้สามารถ นำไปประกอบอาชีพได้ ทุกวันนี้เขาได้งาน เพราะลายบัณฑิตกรีที่เขาหมั่นฝึกฝนที่ โรงเรียน อันที่จริงเขาไม่รู้หรอกว่าสิ่งที่เรา ให้ทำมันจะเกิดผลเมื่อไหร่ แต่มันจะ กลายเป็นสิ่งที่ทำให้เขาเกิดความโดดเด่นและแตกต่าง โรงงานอาจจะไม่ได้ รับเขาเพื่อให้นามันบัณฑิตกรีทั้งวัน แต่มัน

คือเครื่องเบิกทางให้สามารถเดินผ่าน
ประตูนั้นเข้าไปได้”

จิรัฏฐ์ มองว่าเด็กไทยเก่งมากในเรื่องไอซีที แต่ถูกปิดกั้นความรู้ด้วยธุรกิจ จึงไม่สามารถพัฒนาได้อย่างเต็มที่ และปฏิเสธไม่ได้ว่าเทคโนโลยีมีความสำคัญมากสำหรับเด็กไทย เพราะทุกวันนี้นี้สามารถใช้เทคโนโลยีดำเนินการไปได้ทั้งหมด เพียงแต่ว่าในการสอนของครูนั้นจะใช้เทคโนโลยีในการสอนอย่างเดียวไม่ได้ ต้องไม่ลืมสัมพันธ์กับเด็กด้วย

เมื่อถามถึงสิ่งที่ยังอยากจะทำ จิรัฏฐ์ บอกว่า เป็นครูมา 30 กว่าปี สิ่งที่ยังห่วงตอนนี้ มีเด็กอีก 2 คนที่กลัวว่าจะเรียนไม่จบ เพราะการเป็นเด็กหลังห้องมักไม่มีคนเข้าใจ แต่ก็ยังภูมิใจที่มีครูในโรงเรียนรับปากว่าจะช่วยดูแลต่อให้

นอกจากนี้ สิ่งที่เคยทำไว้เมื่อ 13 ปีที่แล้ว เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบที่ไหนก็ได้ เมื่อไหร่ก็ได้ สนับสนุนเด็กนักเรียนให้ใช้ในการเรียนรู้ โดยต้องอาศัยเรื่องของโซเชียลมีเดีย ซึ่งในยุคนั้นยังไม่มี แต่ ณ ตอนนี่สิ่งที่เขาฝันไว้สามารถทำได้อย่างรวดเร็วและคล่องแคล่ว

“ตอนนี้มีทั้งโรงเรียนและมหาวิทยาลัยมาขอให้เป็นที่ปรึกษา ให้อบรมบรรยายพิเศษ แต่เรายังไม่รับปากใคร เพราะว่าจะต้องเป็นแบรนด์แอมบาสซาดอร์ให้กับรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี ทำงานตอบแทนรางวัลนี้ไปก่อนแล้วสักระยะหนึ่งจะย้อนกลับไปทำสิ่งเหล่านั้น แต่มีหนึ่งสิ่งที่บอกกับทุกก็คือ ผมไม่อยากจะสอนเด็กแล้ว เพราะแบบนั้นผมช่วยได้แค่สองมือ แต่ถ้าผมเป็นครูสอนครู ผมจะทำได้มากกว่าสองมือสอนครู 10 คนก็ได้ 20 มือ ผมว่าแบบนี้ดีกว่า” ครูไทยที่ได้รับรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรี กล่าวทิ้งท้าย